

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2021 m. gruodžio 8 d.

Dėl ilgalaikio nedarbo ES reikia imtis konkretesnių veiksmų

Ilgalaikis nedarbas gali turėti sunkių pasekmių tiek bedarbiams, tiek augimui bei viešiesiems finansams, tačiau, kaip nurodyta Europos Audito Rūmų paskelbtoje ataskaitoje, veiksmai, kurių imtasi kovojant su ilgalaikiu nedarbu, nėra pakankamai tiksliniai. Europos socialinio fondo (ESF) lėšomis nuo 2014 m. ES finansavo keletą priemonių, kuriomis siekiama skatinti galimybes įsidarbinti. Tačiau šios ESF priemonės ne visuomet buvo pritaikytos, kad patenkintų konkrečius ilgalaikių bedarbių poreikius. Auditoriai rekomenduoja Europos Komisijai primygtinai reikalauti, kad valstybės narės taikytų individualiems poreikiams pritaikytą požiūrį, siekdamos padėti ilgalaikiams bedarbiams naujojo ESF+, kuris apims 2021–2027 m. laikotarpį, lėšomis. Jie taip pat rekomenduoja Komisijai įvertinti galimybės įsidarbinti priemonių, skirtų ilgalaikiams bedarbiams, veiksmingumą.

„Ilgalaikis nedarbas daro poveikį mūsų socialinei struktūrai. Darbo neturintiems asmenims kyla didesnė skurdo bei socialinės atskirties rizika ir net sveikatos problemų, – sakė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Lazaros S. Lazarou. – Nustatėme, kad ES finansuojamomis priemonėmis iki šiol pasinaudojo daug ilgą laiką darbo ieškančių asmenų, tačiau jos nebuvo parengtos konkrečiai atsižvelgiant į juos. Dėl COVID-19 pandemijos ilgalaikio nedarbo problema gali padidėti. Mūsų nuomone, būtų geriau taikyti individualiems poreikiams pritaikytą požiūrį visiems ilgalaikiams bedarbiams pagal nacionalinę aktyvią darbo rinkos politiką.“

Ilgesnį laiką nedirbantys žmonės susiduria su daugiau problemų ieškodami darbo, nes netenka motyvacijos, pasitikėjimo ir įgūdžių. Remiantis naujausiais turimais metiniais duomenimis 2020 m. 35 % (5,3 milijono žmonių) iš 15 milijonų darbo ieškančių asmenų ES nedirbo bent 12 mėnesių. Dėl COVID-19 pandemijos sukeltų ekonominių padarinių ši problema gali padidėti.

ES valstybės narės yra atsakingos už darbo rinkos politiką. ESF yra pagrindinė ES finansinė priemonė valstybių narių aktyvioms darbo rinkos priemonėms remti. 2014–2020 m. laikotarpiu galimybės įsidarbinti klausimui spręsti buvo skirta apytiksliai 11,4 milijardo eurų. Auditoriai nustatė, kad 2014–2020 m. laikotarpiu šių ESF priemonių, didinančių galimybę įsidarbinti, lėšomis buvo finansuojamos įvairios intervencinės priemonės, kuriomis pasinaudojo daug ilgą laiką darbo

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ieškančių asmenų. Tačiau šios priemonės nebuvo konkrečiai skirtos jiems. Veikia, su jais buvo dirbama kaip su didesnės visus bedarbius ar palankių sąlygų neturinčius asmenis apimančios grupės dalimi. Be to, taikomos ESF priemonės nebūtinai atspindėjo šios problemos mastą kai kuriose valstybėse narėse.

Auditoriai taip pat atkreipė dėmesį, kad nors tam tikros valstybinės užimtumo tarnybos taikė individualiems poreikiams pritaikytą požiūrį pavieniams ilgalaikiams bedarbiams pagal savo nacionalinę aktyvią darbo rinkos politiką, nebuvo aiškaus ryšio tarp ESF galimybės įsidarbinti paramos ir veiksmų, kuriais siekiama patenkinti konkrečius ilgalaikių bedarbių poreikius. Taip pat, auditoriams buvo sunku stebėti, kokių su ilgalaikiais bedarbiais susijusių rezultatų buvo pasiekta pasitelkus ESF. Taip atsitiko dėl jo stebėsenos ir vertinimo sistemoje esančių trūkumų: nėra konkrečios išlaidų kategorijos skirtingoms tikslinėms grupėms (kaip antai ilgalaikiams bedarbiams), todėl sunku ne tik nustatyti, kiek ES finansavimo skirta tokioms priemonėms, bet ir įvertinti jo rezultatus bei poveikį tikslinei grupei.

Naujos 2021–2027 m. laikotarpio ESF+ priemonės taisyklėse numatyti keli pažangūs pokyčiai, kaip antai, darbo ieškančių asmenų profiliavimo ir jų poreikių vertinimo priemonės. Tačiau auditoriai ragina Komisiją primygtinai reikalauti, kad valstybės narės, įgyvendindamos naujas ESF+ priemones, taikytų konkrečiai ilgalaikiams bedarbiams ir jų poreikiams pritaikytą požiūrį, ypač jei problema itin opi, nes nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis esama didelių skirtumų. Be to, auditoriai rekomenduoja Komisijai įvertinti galimybės įsidarbinti priemonių, skirtų ilgalaikiams bedarbiams, veiksmingumą.

Bendra informacija

Nuo 2011 m. Europos Komisija peržiūri valstybių narių darbo rinkos politiką vykdydama Europos semestro procesą. Remdamasi Komisijos analize Taryba priėmė kelias konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas ir paprašė atitinkamų valstybių narių imtis konkrečių priemonių kovojant su ilgalaikiu nedarbu, įskaitant individualiems poreikiams pritaikytą požiūrį. 2016 m. šiam požiūriui pritarta Tarybos rekomendacijoje dėl ilgalaikio nedarbo.

Specialioji ataskaita Nr. 25/2021: „*ESF parama siekiant kovoti su ilgalaikiu nedarbu: priemonės turi būti labiau tikslinės, pritaikytos ir stebimos*“ skelbiama [Europos Audito Rūmų interneto svetainėje](#) anglų kalba; netrukus šis dokumentas bus parengtas kitomis kalbomis.

Kontaktai spaudai

Europos Audito Rūmų spaudos tarnyba: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti, claudia.spiti@eca.europa.eu, mob.tel. (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais, vincent.bourgeais@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 551 502